Nitisaram

நீதிஸாரம்

Document Information

Text title : Nitisaram

File name : nItisAram.itx

Category : misc, subhaashita, sahitya

Location : doc_z_misc_general

Author : mahAkavi ghaTakarpara

Proofread by : Seshadri N, PSA Easwaran

Description/comments : Kavyasangraha, Ed. John Haeberlin, 1847, Jibananda Vidyasagara 1888

Latest update : June 12, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 12, 2022

sanskritdocuments.org

Nitisaram

நீதிஸாரம்

கி^{3}ரௌ கலாபீ க^{3}க^{3}ணே பயோதா^{3} லக்ஷாந்தரேऽர்கஶ்ச ஜலேஷு பத்^{3}மா: ।
இந்து^{3}ர்த்^{3}விலக்ஷம் குமுத^{3}ஸ்ய வந்து^{4}ர்யோ யஸ்ய மித்ரம் ந ஹி தஸ்ய தூ^{3}ரம் ॥ 1 ॥

மாதா நிந்த^{3}தி நாபி^{4}நந்த^{3}தி பிதா ப்^{4}ராதா ந ஸம்பா^{4}ஷதே
ப்^{4}ரு'த்ய: குப்யதி நாநுக^{3}ச்ச^{2}தி ஸுத: காந்தா ச நாலிங்க^{3}தே ।
அர்த^{2}ப்ரார்த^{2}நஶங்கயா ந குருதேऽப்யாலாபமாத்ரம் ஸுஹ்ரு'த்
தஸ்மாத^{3}ர்த^{2}முபார்ஜயஸ்வ ச ஸகே^{2} ஸ்வார்த^{2}ஸ்ய ஸர்வேவஶா: ॥ 2 ॥

த^{4}நைர்நிஷ்குலீநா: குலீநா ப^{4}வந்தி
த^{4}நைராபத^{3}ம் மாநவா நிஸ்தரந்தி ।
த^{4}நேப்^{4}ய: பரோ வாந்த^{4}வோ நாஸ்தி லோகே
த^{4}நாந்யர்ஜயத்^{4}வம் த^{4}நாந்யர்ஜயத்^{4}வம் ॥ 3 ॥

அர்த^{2}ஸ்ய புருஷோ தா^{3}ஸோ தா^{3}ஸஸ்த்வர்தோ^{2} ந கஸ்யசித் ।
இதி ஸத்யம் மஹாராஜ ப^{3}த்^{3}தோ^{4}ऽஸ்மர்தே^{2}ந கௌரவை: ॥ 4 ॥

த்ரிவிக்ரமோऽபூ^{4}த^{3}பி வாமநோऽஸௌ
ஸ ஸூகரஶ்சேதி ஸ வை ந்ரு'ஸிம்ஹ: ।
நீசைரநீசைரதிநீசநீசை:
ஸர்வைருபாயை: ப^{2}லமேவ ஸாத்^{4}யம் ॥ 5 ॥

சலச்சித்தம் சலத்^{3}வித்தம் சலஜ்ஜீவநயௌவநம் ।
சலாசலமித^{3}ம் ஸர்வம் கீர்திர்யஸ்ய ஸ ஜீவதி ॥ 6 ॥

ஸ ஜீவதி யஶோ யஸ்ய கீர்திர்யஸ்ய ஸ ஜீவதி ।
அயஶோऽகீர்திஸம்யுக்தோ ஜீவந்நபி ம்ரு'தோபம: ॥ 7 ॥

வ்ரு'த்^{3}த^{4}ஸ்ய வசநம் க்^{3}ராஹ்யமாபத்காலே ஹ்யுபஸ்தி^{2}தே ।
ஸர்வத்ரைவம் விசாரேண நாஹாரே ந ச மைது^{2}நே ॥ 8 ॥

க்வசித்^{3}ருஷ்ட: க்வசித்துஷ்டோ ருஷ்டஸ்துஷ்ட: க்ஷணே க்ஷணே ।
அவ்யவஸ்தி^{2}தசித்தஸ்ய ப்ரஸாதோ^{3}ऽபி ப^{4}யங்கர: ॥ 9 ॥

நிமித்தமுத்3தி3ஶ்ய ஹி ய: ப்ரகுப்யதி
த்4ருவம் ஸ தஸ்யாபக3மே ப்ரஸீத3தி ।
அகாரணத்3வேஷி மநஸ்து யஸ்ய
கத2ம் ஜநஸ்தம் பரிதோஷயிஷ்யதி ॥ 10॥

த3ஶ வ்யாக்4ரா ஜிதா: பூர்வம் ஸப்தஸிம்ஹாஸ்த்ரயோ க3ஜா: ।
பஶ்யந்து தே3வதா: ஸர்வா அத்3ய யுத்3த4ம் த்வயா மயா ॥ 11॥

ஸிம்ஹ உவாச -
க3ச்ச2 ஸூகர ப4த்3ரந்தே ப்3ரூஹி ஸிம்ஹோ மயா ஜித: ।
பண்டி3தா ஏவ ஜாநந்தி ஸிம்ஹஸூகரயோர்ப3லம் ॥ 12॥

உத்3யோகி3நம் புரூஷஸிம்ஹமுபைதி லக்ஷ்மீ-
ர்தை3வேந தே3யமிதி காபுருஷா வத3ந்தி ।
தை3வம் நிஹத்ய குரு பௌருஷமாத்மஶக்த்யா
யத்நே க்ரு’தே யதி3 ந ஸித்3த்4யதி கோऽத்ர தோ3ஷ: ॥ 13॥

ஏகா பா4ர்யா ப்ரக்ரு’திமுக2ரா சஞ்சலா ச த்3விதீயா
பூருஸ்த்வேகோ பு4வநவிஜயீ மந்மதோ2 து3ர்நிவார: ।
ஶேஷ: ஶய்யா ஶயநமுத3தெள4 வாஹநம் பந்நகா3ரி:
ஸ்மாரம் ஸ்மாரம் ஸ்வக்3ரு’ஹசரிதம் தா3ருபூ4தோ முராரி: ॥ 14॥

அதிதூ3ரபத2ஶ்ராந்தாஶ்சா2யாம் யாந்தி ச ஶீதலாம் ।
ஶீதலாஶ்ச புநர்யாந்தி கா கஸ்ய பரிதே3வநா ॥ 15॥

அபமாநம் புரஷ்க்ரு’த்ய மாநம் க்ரு’த்வா ச ப்ரு’ஷ்ட2கே ।
ஸ்வகார்யமுத்3த4ரேத் ப்ராஜ்ஞ: கார்யத்4வம்ஸோ ஹி மூர்க2தா ॥ 16॥

ஏகோ ஹி தோ3ஷோ கு3ணஸந்நிபாதே நிமஜ்ஜதீந்தோ3ரிதி யோऽவபா4ஷே ।
நூநம் ந த்3ரு’ஷ்டம் கவிநாபி தேந தா3ரித்3ர்யதோ3ஷோ கு3ணராஶிநாஶீ ॥ 17॥

க்ரு’தஸ்ய கரணம் நாஸ்தி ம்ரு’தஸ்ய மரணம் ததா2 ।
க3தஸ்ய ஶோசநா நாஸ்தி ஹ்யேதத்3வேத3விதா3ம்மதம் ॥ 18॥

நாகாலே ம்ரியதே ஜந்துர்வித்3த:4 ஶரஶதைரபி ।
குஶகண்டகவிவிங்வோऽபி ப்ராப்தகாலோ ந ஜீவதி ॥ 19॥

நிமக்3நஸ்ய பயோராஶௌ பர்வதாத் பதிதஸ்ய ச ।

தக்ஷகேநாபி த^{3}ஷ்டஸ்ய ஆயுர்மர்மாணி ரக்ஷதி ॥ 20 ॥

கரோது நாம நீதிஜ்ஞோ வ்யவஸாயமிதஸ்தத: ।
ப^{2}லம் புநஸ்ததே^{3}வ ஸ்யாத்^{3}யத்^{3}விதே^{4}ர்மநஸி ஸ்தி^{2}தம் ॥ 21 ॥

இதி ஸ்ரீமஹாகவி க^{4}டகர்பர விரசிதம் நீதிஸாரம் ஸமாப்தம் ॥

Encoded by Seshadri N

Proofread by Seshadri N, PSA Easwaran

Nitisaram

pdf was typeset on June 12, 2022

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*